

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
Кафедра економічної та соціальної географії і туризму

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Майя НІКОЛАЄВА

20 22 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Міжнародний туризм

(назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: 24 Сфера обслуговування

Спеціальність: 242 Туризм

Освітньо-професійна/наукова програма: Туризм

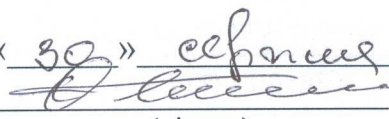
Робоча програма навчальної дисципліни "Міжнародний туризм". - Одеса:
ОНУ імені І.І. Мечникова.- 16 с.

Розробники: Коломієць К.В., к.г.н., доц., доцент кафедри економічної та соціальної географії і туризму;

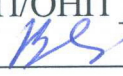
Куделіна С.Б., старший викладач кафедри економічної та соціальної географії і туризму

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економічної та соціальної географії і туризму

Протокол № 1 від « 30 » серпня 2022 року

Завідувач кафедри (**Олександр ТОПЧИВ**)
(підпис) (Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Погоджено із гарантом ОПП/ОНП «Туризм»

 (**Віталій СИЧ**)
(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

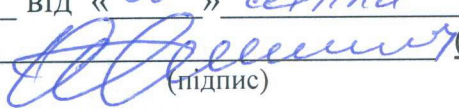
Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) геолого-географічного факультету

Протокол від № 1 від « 2 » 09 2022 року

Голова НМК (**Віталій СИЧ**)
(підпис) (Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри економічної та соціальної географії і туризму

Протокол від № 1 від « 30 » серпня 2023 року

Завідувач кафедри (**Олександр ТОПЧИВ**)
(підпис) (Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри економічної та соціальної географії і туризму

Протокол від № _____ від « _____ » _____ 20__ року

Завідувач кафедри _____ (**Олександр ТОПЧИВ**)
(підпис) (Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри економічної та соціальної географії і туризму

Протокол від № _____ від « _____ » _____ 20__ року

Завідувач кафедри _____ (**Олександр ТОПЧИВ**)
(підпис) (Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни

" Міжнародний туризм "

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Очна форма навчання	Заочна форма навчання
Загальна кількість: кредитів – 4 годин – 120 змістових модулів – 2	Галузь знань <u>24 Сфера обслуговування</u> (шифр і назва) Спеціальність <u>242 Туризм</u> (код і назва) Спеціалізації: (назва) Рівень вищої освіти: <u>Перший</u> <u>(бакалаврський)</u>	<i>Нормативна</i>	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		4-й	-й
		<i>Семестр</i>	
		8-й	-й
		<i>Лекції</i>	
		24 год.	год.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		24 год.	год.
		<i>Лабораторні</i>	
		<i>Самостійна робота</i>	
		72 год.	год.
		Форма підсумкового контролю: іспит	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Міжнародний туризм» є формування системи знань з організації міжнародного туризму, його сучасного стану, форм та особливостей світової туристичної індустрії; визначення ролі міжнародного туризму в господарській діяльності суспільства та його основних функцій щодо соціальної сфери.

Завданнями вивчення дисципліни «Міжнародний туризм» є теоретична та практична підготовка студентів з питань:

- формування та уніфікації термінології в сфері міжнародного туризму;
- організації статистичного обліку та спеціальних спостережень;
- діяльності міжнародних туристичних організацій;
- досвіду зарубіжних країн у побудові організаційних структур управління туристичною сферою;
- підходів до класифікації та сегментування туристичних ринків світу;
- специфічних особливостей та умов виходу України на міжнародний ринок туризму.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

а) загальних (ЗК):

K06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

K07. Здатність працювати в міжнародному контексті

б) спеціальні (фахові, предметні):

K19. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів

K28. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПР02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.

ПР03. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.

ПР08. Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися.

ПР13. Встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей.

ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.

Очікувані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен

знати:

- характеристику впливу різних груп факторів на особливості функціонування та розвитку світової туристичної галузі;
- методологію статистичного обліку світових туристичних потоків;
- різновиди національних туристичних адміністрацій та умови їх діяльності в країнах світу;

- класифікаційні ознаки світових ринків готельних і туристичних послуг;
- принципову схему взаємодії суб'єктів світового туристичного ринку.

вміти:

- знаходити причинно-наслідкові зв'язки між явищами та процесами на світовому туристичному ринку;
- користуватися статистичними базами даних, що відображають динаміку світових туристичних потоків;
- здійснювати дослідження глобального та регіональних ринків туристичних послуг.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Міжнародний туризм та його роль у світовому економічному розвитку

Тема 1. Міжнародний туризм як економічний та соціокультурний феномен

Міжнародний туризм: сутність та форми. Становлення системи міжнародної туристичної термінології. Сучасна схема класифікації міжнародних подорожуючих. Ознаки, що дозволяють об'єднати туристів та екскурсантів до категорії міжнародних відвідувачів.

Показники оцінки прямого та непрямого впливу міжнародного туризму на економіку окремих країн. Функції міжнародного туризму: доходна, зовнішньоекономічна, вирівнююча, створення нових робочих місць. Види туристичного мультиплікатора.

Основні типи соціокультурних контактів іноземних туристів та місцевого населення. Непрямі соціальні ефекти від розвитку міжнародного туризму. Значення міжнародного туризму для збереження історико-культурних пам'яток, місцевих звичаїв і традицій.

Прояви негативного впливу міжнародного туризму на суспільство: екологічні, соціокультурні, психологічні, економічні. Закордонний досвід регулювання екологічного тиску туризму на навколишнє середовище.

Тема 2. Становлення сучасних форм розвитку та державного регулювання міжнародного туризму в країнах світу

Передісторія туризму. Основні мотиви подорожей у Стародавньому світі та Середньовічній Європі. Елітарний туризм Нового часу. Технологічні та економічні передумови зародження масового туризму. Перші організовані туристичні подорожі. Вплив ідеологічних чинників на розвиток міжнародного туризму у період між двома світовими війнами. Суспільство споживання матеріальних благ: споживання заради споживання. Трансформація масового конвейєрного туризму у масовий диференційований.

Застосовність теорій абсолютної та відносної переваг для обґрунтування домінуючих напрямів світових туристичних потоків. Діалектичний взаємозв'язок статичних і динамічних факторів розвитку міжнародного туризму. Політичні, економічні, демографічні, соціокультурні та науково-технічні фактори формування попиту і пропозиції на міжнародному ринку туристичних послуг.

Форми організації державного регулювання туристичної сфери в країнах світу. Ключові урядові функції в галузі управління та контролю за розвитком туризму.

Тема 3. Міжнародні туристичні організації

Найважливіші віхи діяльності ООН в організації системи міжнародного туристичного співробітництва. Спеціалізовані установи ООН, що займаються питаннями розвитку міжнародного туризму.

Історія створення Всесвітньої туристичної організації. Структура управління ЮНВТО: генеральна асамблея, виконавча рада, секретаріат. Функції регіональних

комісії ЮНВТО. Основні напрями діяльності ЮНВТО та механізм забезпечення фінансування її бюджетних витрат.

Класифікація міжнародних туристичних організацій. Їх типи і види: урядові та неурядові, глобальні і регіональні, універсальні та спеціалізовані. Характеристика діяльності найбільших всесвітніх та європейських туристичних організацій.

Норми міжнародного туристичного права. Загальна резолюція римської конференції ООН з міжнародного туризму та подорожей 1963 року. Заключний акт Нарadi з безпеки та співробітництва у Європі 1975 року. Манільська декларація ВТО зі світового туризму 1980 року. Документ Акапулько Всесвітньої наради з туризму 1982 року. Кодекс туриста та Хартія туризму. Гаазька декларація по туризму 1989 року. Декларація світового туристичного форуму Всесвітньої конференції міністрів з туризму 1994 році.

Тема 4. Статистика міжнародного туризму

Історія появи та розвитку статистичного обліку у міжнародному туризмі. Цілі і завдання туристичної статистики. Міжнародні симпозиуми зі статистики туризму.

Основні розділи статистики міжнародного туризму. Показники, що характеризують туристичні потоки. Шкала тривалості перебування туристів. Методичні підходи до впорядкування складу туристичних витрат. Фактори впливу на величину і структуру витрат туристів під час подорожі.

Країни активного та пасивного туризму. Поняття туристичного балансу. Соціально-економічні передумови формування позитивного туристичного балансу країни. Загальна характеристика країн з негативним туристичним балансом. Рекомендації Міжнародного валютного фонду щодо структури активу та пасиву платіжного балансу країни за розділом «Туризм».

Методи статистичних спостережень через звітність: облік на кордоні та реєстрація прибуттів в засобах розміщення. Транспортна статистика. Банківський метод розрахунку вартісних показників розвитку міжнародного туризму.

Організація спеціальних статистичних спостережень в туризмі. Визначення мети, об'єкта, одиниці, програми, методу, суб'єктів, строків та місця проведення спеціального статистичного спостереження.

Показники динаміки кількості туристичних прибуттів та доходів від міжнародного туризму. Середньорічні темпи зростання світових туристичних потоків. Країни-лідери за відвідуваністю, надходженнями від туризму і витратами на туризм у світі та Європі.

Кількісні оцінки перспектив розвитку міжнародного туризму.

Змістовий модуль 2. Характеристика світового ринку туристичних послуг. Організаційно-економічні умови діяльності підприємств на ринку міжнародного туризму.

Тема 5. Сутність та класифікаційні ознаки міжнародного туристичного ринку

Економічне та географічне визначення поняття міжнародного туристичного ринку. Глобальний, регіональний та локальний рівні формування міжнародного ринку туристичних послуг.

Класифікація міжнародних туристичних ринків за цілями подорожей. Туризм з метою відпочинку і розваг. Структура міжнародного ринку ділового туризму: бізнес-туризм, конгресно- виставковий туризм, інсентив-туризм. Характеристика релігійного туризму: паломництво, екскурсійний туризм релігійної тематики, науковий туризм з релігіознавчими цілями. Лікувально-оздоровчий туризм. Типи курортів.

Туристичне районування світу. Склад країн Європейського, Американського, Азіатсько-Тихоокеанського, Африканського, Близькосхідного та Південноазійського туристичних регіонів. Аналіз динаміки міжрегіональних туристичних потоків. Основні рецептивні та генеруючі країни для туристичних макрорегіонів Суб'єкти міжнародного

туристичного ринку: виконавці туристичних послуг (готелі, ресторани, транспортні компанії, екскурсійні бюро) - посередники (туроператори, турагенти); споживачі (туристи).

Проблеми сегментування міжнародного ринку туристичних послуг. Критерії виділення ринкового сегменту: міжгрупова гетерогенність, гомогенність, вимірність, ємність, доступність для фірми. Здійснення сегментування міжнародного туристичного ринку за географічними, демографічними та соціально-економічними ознаками. Вікові групи подорожуючих (класифікація ЮНВТО). Психологічне сегментування. Загальні та специфічні мотиви туристичних поїздок.

Фактори формування туристичного попиту у відправляючій та приймаючій країнах. Кількісні та вартісні показники вимірювання обсягів туристичного попиту. Інтенсивність та частотність туризму. Властивості туристичного попиту: динамізм, комплексність, еластичність, сезонність. Сучасні тенденції у туристичному попиті, та його соціально-економічні модифікації. Психологічні особливості нового типу масового споживача туристичних послуг.

Тема 6. Місце України на ринку міжнародного туризму

Етапи розвитку міжнародного туризму в Україні. Кон'юнктурна оцінка сучасного стану вітчизняного ринку міжнародного туризму. Стримуючі фактори розвитку іноземного туризму в Україні. Рекламування національного туристичного продукту на зарубіжних ринках. Статистичні показники розвитку ринку міжнародного туризму в Україні.

Характеристика та аналіз структури вітчизняної матеріально-технічної бази іноземного туризму. Вихід на міжнародний туристичний ринок приватних підприємств і організацій сфери туризму України.

Співробітництво України з іноземними країнами в галузі міжнародного туризму. Система міждержавних угод і домовленостей. Вступ України до Всесвітньої туристичної організації. Рада по туризму країн СНД.

Тема 7. Особливості формування туристичної пропозиції в умовах транснаціоналізації світової індустрії туризму

Сутність та структура туристичного продукту. Теорія співвідношення виробничих факторів у міжнародному туризмі та їх роль у формуванні світових туристичних потоків. Капітал як необхідний ресурс виробництва туристичного продукту.

Форми концентрації капіталу у міжнародному туристичному бізнесі. Вертикальна та горизонтальна інтеграція. Диверсифікація туристичної діяльності. Проникнення банківських структур до сфери міжнародного туризму. Конгломерація.

Механізм утворення транснаціональних корпорацій в туристичній індустрії. Причини транснаціоналізації в туризмі. Форми зовнішньої експансії ТНК. Територіальне розташування ТНК в сфері туризму. Напрями впливу туристичних ТНК на економіку приймаючих країн.

Транснаціональні корпорації у готельному бізнесі. Історія та процес утворення міжнародних готельних ланцюгів. Способи приєднання готелів до інтегрованого ланцюга. Добровільні готельні мережі – консорціуми – та умови їх діяльності. Франчайзингові ланцюги. Найвідоміші готельні мережі світу.

Тема 8. Сучасний стан та перспективи розвитку найважливіших секторів міжнародної індустрії туризму

Роль посередників у світовому туристичному бізнесі. Специфіка турагентської та туроператорської діяльності на міжнародному ринку туристичних послуг. Основні напрями діяльності туристичних операторів. Типи договорів між туроператорами та готельними підприємствами. Джерела формування доходів туристичних агентств. Географія турагентської мережі світу. Форми співробітництва туроператорів і турагентів.

Класифікація засобів розміщення у міжнародному туризмі. Готелі та підприємства готельного типу. Національні системи класифікації засобів розміщення. Сучасний стан готельної бази світу.

Види транспортних перевезень у міжнародному туризмі. Авіаційні, залізничні, автобусні, морські та річкові міжнародні туристичні маршрути. Розвиток круїзного туризму. Навколосвітні подорожі.

Прогнозування перспектив розвитку світового туризму експертами Всесвітньої туристичної організації.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усьо го	у тому числі				Усьо го	у тому числі			
1	2	л	п/с	лаб	ср	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Міжнародний туризм та його роль у світовому економічному розвитку										
Тема 1. Міжнародний туризм як економічний та соціокультурний феномен	12	2	2		8					
Тема 2. Становлення сучасних форм розвитку та державного регулювання міжнародного туризму в країнах світу	16	4	2		10					
Тема 3. Міжнародні туристичні організації	14	2	4		8					
Тема 4. Статистика міжнародного туризму	16	2	4		10					
Разом за змістовим модулем 1	58	10	12		36					
Змістовий модуль 2. Характеристика світового ринку туристичних послуг. Організаційно-економічні умови діяльності підприємств на ринку міжнародного туризму										
Тема 5. Сутність та класифікаційні ознаки міжнародного туристичного ринку	16	4	2		10					
Тема 6. Місце України на ринку міжнародного туризму	16	2	4		10					
Тема 7. Особливості формування туристичної пропозиції в умовах транснаціоналізації світової індустрії туризму	14	4	2		8					

Тема 8. Сучасний стан та перспективи розвитку найважливіших секторів міжнародної індустрії туризму	16	4	4		8					
Разом за змістовим модулем 2	62	14	12		36					
Усього годин	120	24	24		72					

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Міжнародний туризм: сутність та форми	2
2	Тема 2. Становлення сучасних форм розвитку та державного регулювання міжнародного туризму	2
3	Тема 3. Міжнародні туристичні організації	2
4	Тема 4. Статистика міжнародного туризму	2
5	Тема 5. Сутність та класифікаційні ознаки міжнародного туристичного ринку	2
6	Тема 7. Особливості формування туристичної пропозиції в умовах транснаціоналізації світової індустрії туризму	2
7	Тема 8. Сучасний стан та перспективи розвитку найважливіших секторів міжнародної індустрії туризму	4
	Разом	16

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 3. Міжнародні туристичні організації. Регіони і субрегіони світу	2
2	Тема 4. Показники динаміки світових туристичних потоків. Країни-лідери за відвідуваністю, надходженнями від туризму і витратами на туризм у світі та Європі	2
3	Тема 6. Динаміка туристичних потоків в Україні	2
5	Тема 6. Оцінка сучасного стану вітчизняного ринку міжнародного туризму	2
	Разом	8

7. Теми лабораторних занять

У програмі лабораторні заняття не заплановані.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/ види завдань	Кількість годин
1	Опанування теми 1. Міжнародний туризм як економічний та соціокультурний феномен / підготовка до лекцій, семінарських занять, індивідуальні завдання (написання рефератів)	8
2	Опанування теми 2. Становлення сучасних форм розвитку	10

	та державного регулювання міжнародного туризму в країнах світу / підготовка до лекцій, семінарських занять, індивідуальні завдання (написання рефератів)	
3	Опанування теми 3. Міжнародні туристичні організації / підготовка до лекцій, практичних, семінарських занять, індивідуальні завдання (написання рефератів)	8
4	Опанування теми 4. Статистика міжнародного туризму / підготовка до лекцій, практичних, семінарських занять, індивідуальні завдання (написання рефератів)	10
5	Опанування теми 5. Сутність та класифікаційні ознаки міжнародного туристичного ринку / підготовка до лекцій, семінарських занять, індивідуальні завдання (написання рефератів)	10
6	Опанування теми 6. Місце України на ринку міжнародного туризму / підготовка до лекцій, практичних занять, індивідуальні завдання (написання рефератів)	10
7	Опанування теми 7. Особливості формування туристичної пропозиції в умовах транснаціоналізації світової індустрії туризму / підготовка до лекцій, семінарських занять, індивідуальні завдання (написання рефератів)	8
8	Опанування теми 8. Сучасний стан та перспективи розвитку найважливіших секторів міжнародної індустрії туризму / підготовка до лекцій, семінарських занять, індивідуальні завдання (написання рефератів)	8
	Разом	72

Індивідуальні завдання

Вимоги до звітування.

Мета – самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студента з навчального курсу та розвиток навичок самостійної роботи.

Структура індивідуального завдання – (орієнтовна)

вступ – зазначається тема, мета та завдання роботи та основні її положення; *теоретичне обґрунтування* – виклад базових теоретичних положень, законів, принципів, на основі яких виконується завдання; *методи* – вказуються і коротко характеризуються методи роботи; *основні результати роботи та їх обговорення* – подаються статистичні або якісні результати роботи, схеми, малюнки, моделі, описи, систематизована реферативна інформація та її аналіз тощо; *висновки; список використаної літератури.*

Види індивідуального завдання – реферати з теми або вузької проблематики.

Форма контролю індивідуального (самостійного) завдання – перевірка реферату та обговорення на занятті. Питання на самостійну роботу виносяться на поточний, модульний і підсумковий семестровий контроль.

Теми рефератів

1. Міжнародний туризм: основні поняття.
2. Мотиви і цілі подорожей.
3. Класифікація міжнародного туризму.
4. Соціально – економічна роль міжнародного туризму.
5. Фактори розвитку світового туризму.
6. Значення світового туризму.
7. Тенденції розвитку сучасного туризму.

- 8.Двостороння співпраця та багатостороння співпраця в сфері міжнародного туризму.
- 9.Основні міжнародні туристичні організації.
- 10.Особливості ринку міжнародного туризму.
- 11.Світовий і регіональні ринки міжнародного туризму.
- 12.Методи вивчення туристичного попиту.
13. Сегментація попиту на послуги туризму.
- 14.Сучасні тенденції туристичного попиту.
- 15.Сутність, структура та інструменти державного регулювання міжнародного туризму.
- 16.Механізм підтримки розвитку світового туризму.
- 17.Правове регулювання розвитку світової туристичної діяльності в різних країнах.
- 18.Ліцензування як форма державного регулювання туризму.
- 19.Правова основа туристичного підприємництва в різних країнах.
- 20.Професійні туристичні об'єднання.
- 21.Географічні фактори розвитку світового туризму.
- 22.Географія світових туристичних потоків.
- 23.Туризм з метою відпочинку і розваг.
- 24.Діловий спортивний туризм.
- 25.Лікувально – оздоровчий туризм.
- 26.Релігійний туризм.
- 27.Структура індустрії світового туризму.
- 28.Транспортні перевезення.
- 29.Заклади розміщення туристів.
- 30.Інформаційно – екскурсійне обслуговування.
- 31.Туроператори і турагенти.
- 32.Поняття та сутність.
- 33.Принципи класифікації туристичних ресурсів.
- 34.Природно – кліматичні туристичні ресурси.
- 35.Історико – культурні туристичні ресурси.

9. Методи навчання

Лекції (проблемні, лекції з аналізом конкретних ситуацій), розповідь, пояснення, бесіда, інструктаж, обговорення проблемних ситуацій, ситуаційне навчання тощо. Ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації), демонстрація, метод безпосереднього спостереження. Тренувальні вправи; розв'язання розрахункових задач; практичні роботи; виконання дослідів; метод проєктів; самостійного опрацювання нового матеріалу, в тому числі із використанням Інтернет - ресурсів.

10. Форми контролю і методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Поточний контроль – це контроль за 1, 2, 3 ...8 темами тощо, періодичний – контроль за змістовим модулем (ЗМ).

Методи поточного/періодичного контролю: усне опитування, контрольні письмові роботи за змістовими модулями, оцінювання виконання індивідуальних завдань, оцінка за семінари, оцінювання захисту результатів практичних робіт, оцінювання доповідей.

Підсумковий контроль. Формами підсумкового контролю в рамках дисципліни є іспит в усній формі.

Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувач освіти	
Відмінно	у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених завдань. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.	глибоко та всебічно розкриває сутність практичних/ розрахункових завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних завдань при самостійній роботі.
Добре	достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; з деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, при цьому допускаються окремі несуттєві неточності та незначні помилки.	правильно вирішує більшість розрахункових завдань за зразком; має стійкі навички виконання завдання.
Задовільно	володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.	використовує знання в стандартних ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання. Правильно вирішує половину розрахункових завдань. Має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.
Незадовільно з можливістю повторного складання	володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно; безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; не вміє робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки; під час відповіді допускаються суттєві помилки	недостатньо розкриває сутність практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішує окремі розрахункові завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані уміння та навички.
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не володіє навчальним матеріалом.	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача.

11. Питання для підсумкового контролю

1. Міжнародний туризм: сутність та форми.
2. Становлення системи міжнародної туристичної термінології.
3. Функції міжнародного туризму.
4. Види туристичного мультиплікатора.
5. Значення міжнародного туризму для збереження історико-культурних пам'яток, місцевих звичаїв і традицій.
6. Прояви негативного впливу міжнародного туризму на суспільство: екологічні, соціокультурні, психологічні, економічні.
7. Закордонний досвід регулювання екологічного тиску туризму на навколишнє середовище.
8. Елітарний туризм Нового часу.
9. Технологічні та економічні передумови зародження масового туризму.
10. Перші організовані туристичні подорожі.
11. Фактори формування попиту і пропозиції на міжнародному ринку туристичних послуг.
12. Форми організації державного регулювання туристичної сфери в країнах світу.
13. Ключові урядові функції в галузі управління та контролю за розвитком туризму.
14. Спеціалізовані установи ООН, що займаються питаннями розвитку міжнародного туризму.
15. Історія створення та організаційна структура Всесвітньої туристичної організації.
16. Основні напрями діяльності ЮНВТО та механізм забезпечення фінансування її бюджетних витрат.
17. Класифікація міжнародних туристичних організацій. Їх типи і види.
18. Характеристика діяльності найбільших всесвітніх та європейських туристичних організацій.
19. Заходи співпраці України з ЮНВТО.
20. Нормативно-правові засади міжнародного туризму.
21. Історія розвитку статистики міжнародного туризму.
22. Концепція статистики міжнародного туризму.
23. Основні статистичні одиниці туризму.
24. Статистика туристських потоків.
25. Статистика туристичних доходів і витрат.
26. Організація і методи статистичного обліку.
27. Країни активного та пасивного туризму.
28. Поняття туристичного балансу. Соціально-економічні передумови формування позитивного туристичного балансу країни.
29. Кількісні оцінки перспектив розвитку міжнародного туризму.
30. Економічне та географічне визначення поняття міжнародного туристичного ринку.
31. Рівні формування міжнародного ринку туристичних послуг.
32. Класифікація міжнародних туристичних ринків.
33. Структура міжнародного ринку ділового туризму.
34. Характеристика релігійного туризму.
35. Лікувально-оздоровчий туризм. Типи курортів.
36. Туристичне районування світу. Склад країн туристичних регіонів.

37. Суб'єкти міжнародного туристичного ринку: виконавці туристичних послуг, посередники, споживачі.
38. Проблеми сегментування міжнародного ринку туристичних послуг.
39. Загальні та специфічні мотиви туристичних поїздок.
40. Фактори формування туристичного попиту.
41. Кількісні та вартісні показники вимірювання обсягів туристичного попиту.
42. Сучасні тенденції у туристичному попиті, та його соціально-економічні модифікації.
43. Психологічні особливості нового типу масового споживача туристичних послуг.
44. Етапи розвитку міжнародного туризму в Україні.
45. Оцінка сучасного стану вітчизняного ринку міжнародного туризму.
46. Статистичні показники розвитку ринку міжнародного туризму в Україні.
47. Характеристика та аналіз структури вітчизняної матеріально-технічної бази іноземного туризму.
48. Співробітництво України з іноземними країнами в галузі міжнародного туризму.
49. Сутність та структура туристичного продукту.
50. Форми концентрації капіталу у міжнародному туристичному бізнесі.
51. Проникнення банківських структур до сфери міжнародного туризму. Конгломерація.
52. Транснаціональні корпорації в туристичній індустрії.
53. Територіальне розташування ТНК в сфері туризму.
54. Напрями впливу туристичних ТНК на економіку приймаючих країн.
55. Транснаціональні корпорації у готельному бізнесі.
56. Найвідоміші готельні мережі світу.
57. Роль посередників у світовому туристичному бізнесі.
58. Специфіка турагентської та туроператорської діяльності на міжнародному ринку туристичних послуг.
59. Основні напрями діяльності туристичних операторів.
60. Типи договорів між туроператорами та готельними підприємствами.
61. Джерела формування доходів туристичних агентств.
62. Географія турагентської мережі світу.
63. Форми співробітництва туроператорів і турагентів.
64. Класифікація засобів розміщення у міжнародному туризмі.
65. Сучасний стан готельної бази світу.
66. Види транспортних перевезень у міжнародному туризмі.
67. Розвиток круїзного туризму. Навколосвітні подорожі.
68. Прогнозування перспектив розвитку світового туризму експертами Всесвітньої туристичної організації.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний та періодичний контроль								Підсумковий контроль (іспит)	Сума балів
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
5	5	5	5	5	5	5	5		
Контрольна робота за змістовим модулем 1-10				Контрольна робота за змістовим модулем 2 -10					

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

Робоча програма навчальної дисципліни; силабус; опорні конспекти лекцій (тексти, схеми); мультимедійні презентації; плани практичних та семінарських занять; питання для поточного і підсумкового контролю знань; ілюстративні матеріали.

14. Рекомендована література

Основна

1. Божидарнік Т.В., Божидарнік Н.В., Савош Л.В. [та ін.]. Міжнародний туризм: навч. посіб. К.: Цн. учбової літератури, 2012. 312 с.
2. Божидарник Т. Міжнародний туризм: Підручник. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 312 с.
3. Мальська М.П., Худо В.В. Менеджмент туризму. Вступ до спеціальності: Навч. посіб. Л.: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2012. 354 с.
4. Мальська М.П., Худо В.В., Цибух В.І. Основи туристичного бізнесу: Навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2014. 232 с.
5. Міжнародний туризм: навчальний посібник для студентів спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство». Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Укладачі В.С. Великочий, О.І. Дутчак, В.В. Шикеринець. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г. М., 2015. 254 с.
6. Міжнародний туризм: навчальний посібник для студентів спеціальностей «Туризмознавство», «Міжнародні економічні відносини» / С. О. Юрченко, О. Є. Юрченко. Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2016. 328 с.
7. Навчально-методичний посібник до організації самостійної роботи та практичних (семінарських) занять з дидактичним забезпеченням дисципліни «Міжнародний туризм» для студентів спеціальностей 7. 14010301, 8.14010301 «Туризмознавство». Укладач: О.І. Дутчак. Івано-Франківськ: НАІР, 2013. 56 с.
8. Писаревський І. М., Тонкошкур М. В. Планування та організація туристських маршрутів: Підручник. Х.: ХНАМГ, 2011. 304 с.
9. Тонкошкур М. В. Конспект лекцій з дисципліни «Міжнародний туризм» (для студентів 5 курсу денної та 6 курсу заочної форм навчання освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст спеціальності 7.14010301 «Туризмознавство»)

(за видами)» та освітньо-кваліфікаційного рівня магістр спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)». Х.: ХНУМГ, 2013. 126 с.

Додаткова

1. Алексеева Т. І. Міжнародні організації: Навч. посіб. Х. : ХНЕУ, 2006. 200 с.
2. Кучик О.С. Міжнародні організації: Навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і доп. К. : Знання, 2007. 749 с.
3. Луцишин Н.П., Луцишин П.В. Економіка й організація міжнародного туризму: Навч. посіб. Луцьк, 2013. 352 с.
4. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг: Геопросторові аспекти. 2-ге вид., перероб. та доп. К.: Альтерпрес, 2013. 324 с
5. Мальська М.П., Гамкало М.З., Бордун О.Ю. Туристичне країнознавство. Європа: навч.посіб. К.: Центр учбової літератури, 2009. 224 с.
6. Мальська М.П., Антонюк Н.В., Ганич Н.М. Міжнародний туризм і сфера послуг: підручник. К.: Знання, 2008. 661с.
7. Міжнародний туризм: методика і матеріали статистичних досліджень: навч. вид. / [уклад.: О.Д. Король; Т.Д. Скутар]; Чернів. ун-т ім. Ю. Федьковича. Чернівці: Рута, 2008. 64 с.
8. Міжнародний туризм. Методичні вказівки і завдання до індивідуальної і самостійної роботи студентів спеціальності 7.030403 “Міжнародні економічні відносини”. Львів: Видавництво Львівської комерційної академії. 40 с.
9. Смирнов І.Г., Фоменко Н.В. Міжнародний туристичний бізнес: Навч.-метод. пос. Івано-Франківськ: Галицька академія, 2009. 154 с.
10. Ткаченко Т.І. Сталий розвиток туризму: теорія, методологія, реалії бізнесу: Монографія. 2-е видання. К.: КНТЕУ, 2009. 463с.

15. Електронні інформаційні ресурси

1. Все о туризме. Туристическая библиотека. URL: <http://tourlib.net/>
2. Державна служба туризму та курортів. URL: www.tourism.gov.ua.
3. Довідка по туризму. URL: www.tour-spravka.kiev.ua.
4. Всесвітня туристична організація. URL: www.tourism.gov.ua.
5. Всеукраїнський Союз асоціацій, підприємств та організацій туристичної сфери «УкрСоюзТур». URL: www.travel.com.ua.
6. Державна служба статистики України. Офіційний сайт Державної служби статистики України. Статистична інформація. URL: <http://ukrstat.gov.ua>
7. Інформаційний розділ Всесвітньої Туристичної Організації. URL: www.world-tourism.org.
8. Інформаційний розділ з туризму в Internet. URL: www.travel.net.
9. Інформаційний розділ в Internet про готелі та готельні мережі. URL: www.hotels.net.
10. Новини зі світу туризму. URL: www.visas.com.ua.
11. Сайт з інформацією про кращі готелі світу, віртуальний турист – довідка про всі країни світу (карти, історія, культура, природні умови). URL: <http://www.world-v-tourism.com>
12. Сайт, присвячений організації дитячого дозвілля. URL: <http://abetka.ukrlife.org/>